

Finansdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Vår fil: B10-SO24
Vårt arkiv: 402
Saksbeh: Stian Oen

Oslo, 15. august 2010

Vedr. rapport om særfradrag for store sykdomsutgifter - Høring

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) viser til at det 22. april 2010 ble sendt ut høringsforslag fra Finansdepartementet (FIN) i form av en rapport om særfradrag for store sykdomsutgifter utarbeidet av en interdepartemental arbeidsgruppe. Høringsfristen ble satt til 15. august.

FFOs SYNSPUNKTER

FFOs synspunkter på forslagene som fremkommer i høringsnotatet, kan oppsummeres i følgende punkter:

- *FFO mener brukerinvolveringen i utredningsarbeidet har vært altfor dårlig*
- *FFO krever en ny og bredere anlagt utredning*
- *FFO mener dagens særfradragsordning kan forbedres på flere punkter*
- *FFO ønsker en egen tilskuddsordning for personer med liten eller ingen skatteevne*
- *FFO ønsker en særfradragsordning som ikke åpner for urimelig forskjellsbehandling*

GRUNNGIVELSE

Manglende brukerinvolvering i utredningsarbeidet

FFO ba om å bli representert da det høsten 2008 ble klart at en arbeidsgruppe som skulle utrede endringer i særfradragsordningen, ville bli nedsatt. Dette ble imidlertid ikke fulgt opp fra Finansdepartementets side. Isteden ble det gjennomført et møte mellom arbeidsgruppen og en rekke brukerorganisasjoner tidlig i arbeidsgruppens funksjonsperiode, våren 2009. Her presenterte både FFO og flere av FFOs medlemsorganisasjoner synspunkter på hvordan særfradragsordningen bør

forbedres. Det ble også sendt inn skriftlige innspill til arbeidsgruppen i etterkant av dette møtet både fra FFO og flere av FFOs medlemsorganisasjoner, hvor det ble gitt nærmere beskrivelser av flere av synspunktene som ble fremmet i møtet.

Både FFO og flere av FFOs medlemsorganisasjoner gav på møtet med arbeidsgruppen tydelig uttrykk for at det var ønskelig med minst ett tilsvarende møte i slutfasen av arbeidsgruppens prosess - før rapporten fra gruppens arbeid var slutført. Dette for å sikre at organisasjonene som berøres av endringer i særfradragsordningene skulle involveres bedre i prosessen knyttet til slike endringer. Dette ble det også anmodet om skriftlig. Et slikt nytt møte ble imidlertid ikke avholdt, noe FFO beklager.

På denne bakgrunn er FFO svært kritisk til departementets håndtering av involveringen fra brukermiljøene i utredningsprosessen. FFO vektlegger her at det fra brukerorganisasjonene opprinnelig var ønskelig med fullverdig deltakelse i selve utredningsprosessen, og at det også ble bedt om mer brukerinvolvering i løpet av prosessen. FFO beklager at dette ikke ble hensyntatt i prosessen.

FFO krever en ny og bredere anlagt utredning

Det fremlagte forslaget til fjerning av dagens særfradragsordning slik det fremkommer i arbeidsgruppas rapport, mener FFO må legges helt bort. Det er FFOs vurdering at forslaget ikke svarer på oppdraget som ble gitt fra Finansdepartementets side da ekspertutredningen ble igangsatt.

Det er vanskelig å se at en endring i tråd med arbeidsgruppens tilrådninger vil kunne være i tråd med de endringene et samlet Storting så for seg skulle gjøres, da det sluttet seg til at dagens særfradragsordning måtte utredes i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2009. FFO vektlegger også at det er på det rene at deltakelsen fra berørte parters side i utredningsarbeidet ikke oppleves som tilfredsstillende.

FFO mener det nå må igangsettes en bred og helhetlig utredning av særfradragsordningen og hvordan denne kan gjøres både mer rettferdig og treffsikker. FFO ber i den forbindelse departementet vurdere særskilt hvorvidt en slik utredning best ivaretas gjennom et bredt sammensatt offentlig utvalg. Relevante brukerorganisasjoner må imidlertid uansett involveres på lik linje med øvrige miljøer i en slik utredningsprosess.

Sentrale forbedringsområder i dagens eksisterende ordning

Dersom Regjeringen alt nå likevel skulle velge å gå videre med behandlingen av de foreslåtte endringene av særfradragsordningen, er det FFOs oppfatning at det finnes en hel rekke forbedringsområder innenfor ordningen, som i hovedsak kan relateres til at ordningen bør utvides i forhold til dagens virkeområde.

En utvidelse av særfradragsordningen bør i hovedsak skje på to måter: Det bør for det første bli enklere å bli omfattet av ordningen (dvs. at flere sykdommer og sykdomsutgifter bør dekkes av den). For det andre bør også selve fradragsnivået som innvilges (som i dag er 28 prosent for dokumenterte og godkjente

sykdomsutgifter) økes, slik at en større del av skatteyterens faktiske sykdomsutgifter kompenseres.

Særfradragsordningens inngangsvilkår

FFOs vurdering er at dagens særfradragsordning for store sykdomsutgifter påregnes av relativt strenge inngangsvilkår og dokumentasjonskrav. Det bør derfor vurderes hvorvidt en annen grenseflate mellom inngangsvilkår og dokumentasjonskrav vil være mer hensiktsmessig.

Konkret mener FFO det bør vurderes hvorvidt selve inngangsvilkåret til særfradragsordningen fortsatt bør praktiseres relativt streng i forhold til regelverksbestemmelsene, samtidig som dokumentasjonskravene når skatteyter først er gjennom inngangsvilkåret gjøres mindre omfattende. Dette kan eksempelvis gjøres ved at det må fremlegges medisinsk dokumentasjon for å bli omfattet av særfradragsordningen, samtidig som det å først bli en del av særfradragsordningen innebærer at det gis et fast særfradrag uten krav til dokumentasjon.

FFO understreker at det også bør vurderes hvorvidt annen sannsynliggjøring av faktiske store sykdomsutgifter enn medisinsk dokumentasjon skal kunne telle ved innvilgelse av særfradrag. Slik sannsynliggjøring bør imidlertid ikke gjelde løpende sykdomsutgifter som sådan, men en sannsynliggjøring av at man rent faktisk har store sykdomsutgifter.

FFO vektlegger i tillegg at det vil kunne lette den administrative situasjonen for Skatteetaten i tilknytning til særfradragsordningen dersom størrelsen på fradraget som uansett skal tilstås (jfr. forrige avsnitt) settes en del høyere enn dagens. Ved at fradragets laveste størrelse settes relativt høyt, vil det trolig bli noe færre personer som vil kreve fradrag utover dette nivået.

Godkjente sykdomsutgifter

En del av tilbakemeldingene FFO får fra enkelte av våre medlemsorganisasjoner, tyder på at det for visse typer funksjonshemninger og kroniske sykdommer kan være problematisk å få godkjent at en del sykdomsutgifter skal medføre tilståelse av særfradrag. Dette er problematisk, siden det er hvorvidt sykdomsutgifter rent faktisk er påløpt som er det avgjørende sett fra den enkeltes ståsted. FFO ser selvsagt at det må gjøres avgrensninger i regelverket knyttet til hvilke utgifter det ikke skal kunne gis skattefradrag for. Målsetningen med slike avgrensninger må imidlertid være å sikre at det ikke gis rett til fradrag for utgifter som ikke direkte knytter seg til sykdomssituasjon.

Konkret ønsker FFO derfor at dagens regelverk endres, slik at det i større grad konsekvent gis særfradrag når det foreligger medisinsk dokumentasjon, evt. annen sannsynliggjøring av faktiske sykdomsutgifter. FFO ønsker dermed at den viktigste vurderingen av om fradrag skal gis eller ikke, skal knyttes til hvorvidt utgiftene som er påløpt faktisk er sykdomsrelaterte eller ikke.

Tilskuddsordning for personer med liten eller ingen skatteevne

FFO mener det må være en målsetning i arbeidet med å styrke og forbedre

dagens særfradragsordning at det parallelt med denne opprettes en egen tilskuddsordning for grupper som i dag ikke omfattes av særfradragsordningen, men som likevel har høye sykdomsutgifter. Dette vil dreie seg om personer med liten eller ingen skatteevne, blant annet uførepensjonister.

En skattefradragsordning innebærer nødvendigvis at alle uten skattbar inntekt eller med svært lav skattbar inntekt ikke omfattes. Den praktiske konsekvensen av dette vil være at mange ikke får dekket noe av sine faktiske sykdomsutgifter gjennom skattefradrag. Dette innebærer at dagens regelverk ikke medfører en sosialt rettferdig dekning av sykdomsutgifter.

FFO ønsker derfor en egen kompensasjons- eller tilskuddsordning for store sykdomsutgifter, gjeldende for personen uten skattbar inntekt eller med svært lav skattbar inntekt. Det er naturlig å se for seg at forvaltningen av en slik kompensasjonsordning legges til NAV.

FFO ser det som naturlig at kompensasjonsnivået for hver enkelt i en slik i ordning bør gjenspeile kompensasjonen vedkommende ville fått dersom han eller hun hadde hatt tilstrekkelig skattbar inntekt til å få full effekt av et særfradrag for store sykdomsutgifter.

En mer entydig særfradragsordning

Det finnes mange erfaringer knyttet til ulik praktisering av særfradragsordningen ut fra rent geografiske forhold, dvs. at skattekontorer har ulik praksis i håndteringen av ordningen. Dette innebærer at personer med de samme eller tilsvarende utgifter knyttet til sykdom, opplever å få ulik kompensasjon for disse utgiftene, utelukkende ut fra hvor i landet de er bosatt. Dette er urettferdig, og neppe i tråd med hensikten bak særfradragsordningen. Dette mener FFO må endres, slik at særfradragsregimet håndteres likt for alle.

FFO ber derfor om at en ny særfradragsordning gjøres mer entydig i forhold til hvilke sykdomsutgifter som gir rett til skattefradrag, slik at ulik praktisering utelukkende basert på geografiske forhold minimaliseres. FFO ønsker primært at den viktigste vurderingen av om fradragsrett skal gjelde eller ikke, skal knyttes til hvorvidt utgifter som søkes dekket er sykdomsrelaterte eller ikke. Dette må selvsagt praktiseres likt, uavhengig av skatteytters landsdelstilhørighet.

Vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESGRUPPE

Knut Magne Ellingsen
Leder

Liv Arum
Generalsekretær